

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji ONLINE EDUCA BERLIN (OEB13), 4–6.12.2013 r., Berlin, Niemcy

Monika Bombol-Lagha

Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Światowe Centrum Słuchu, Zespół ds. Dydaktyki i Szkoleń, Warszawa/Kajetany

Adres autora: Monika Bombol-Lagha, Światowe Centrum Słuchu, Zespół ds. Dydaktyki i Szkoleń, ul. Mokra 17, Kajetany, 05-830 Nadarzyn, e-mail: m.bombol@ifps.org.pl

Tematem przewodnim tegorocznej konferencji poświęconej technologiom wspierającym nauczanie i szkolenia, w której wzięło udział 2 195 osób z 91 krajów, było wyrażenie „learning moves” – oznaczające nieustanny rozwój nauki i zmiany, jakie ten rozwój implikuje.

Sesja otwierająca, skupiająca ekspertów z różnych dziedzin, dotyczyła trzech zasadniczych trendów nowej edukacji: wielkich baz danych (Big Data), psychologii oraz przywództwa / roli e-mentora. Statystyki przytoczone przez dr. Wiktora Mayer-Schönbergera pokazywały, że pod względem ilości produkowanych danych obecnie ma miejsce dziesięciokrotnie większy ich przyrost niż podczas rewolucji wywołanej wynalezieniem prasy drukowanej. Dane stały się wyjątkowo potężnym narzędziem – umożliwiającym nauczycielom korelacje zmiennych w ścieżkach nauczania oraz wyników uczących się. Prelegent ostrzegł przed zagrożeniami związanymi z przechowywaniem i kontrolowaniem informacji przez pojedyncze firmy lub instytucje, co mogłoby prowadzić do pewnego rodzaju monopolu danych i oligarchii. Jeff Borden z USA przewidywał, iż w niedalekiej przyszłości w edukacji najważniejsza będzie percepcja. Proces uczenia się będzie polegał na łączeniu różnych dziedzin wiedzy oraz umiejętności zmiany perspektyw postrzegania podczas realizacji projektów. Gianpietro Petriglieri z Francji omówił funkcję liderów, którzy będą musieli wykorzystywać technologie, aby prowadzić ludzi w wirtualnym i realnym świecie.

Podczas całej konferencji dużo mówiono o MOOCs (ang. *Massive Open Online Courses*), nieodpłatnych kursach online dostępnych na całym świecie dla każdego, kto chce zgłębić swoją wiedzę. Drugim szeroko omawianym tematem były Big Data – wielkie bazy danych, które odpowiednio wykorzystane mogą stanowić cenną pomoc w procesie nauczania i tworzenia nowych narzędzi, jak również w zastosowaniach komercyjnych.

Tematyka omawiana podczas konferencji ONLINE EDUCA BERLIN dotyczyła ponadto: roli technologii w nauczaniu; serious games i wirtualnych rzeczywistości; mobile learning; wieku wiedzy; kursów dostosowywanych do potrzeb nauczania i możliwości ucznia; bezpieczeństwa i ochrony danych; e-books; roli nauczyciela w edukacji z wykorzystaniem nowych mediów. W dyskusjach często poruszany był

także temat roli portali społecznościach w edukacji i możliwości, jakie ze sobą niosą.

Podczas sesji „The Best in Telemedicine” została zaprezentowana praca z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu pt. „The use of telemedicine and eHealth tools in diagnostics, treatment, rehabilitation and education in the activity of the World Hearing Center” autorstwa Moniki Bombol-Lagha, Lecha Śliwy, Krzysztofa Kochanka i Henryka Skarżyńskiego. Przedstawiono w niej działalność dydaktyczną i szkoleniową Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, która skierowana jest zarówno do studentów oraz różnych grup specjalistów zajmujących się zaburzeniami słuchu, głosu, mowy i komunikacji językowej, zaburzeniami oddychania, równowagi oraz nawracającymi infekcjami górnych dróg oddechowych, jak i do pacjentów oraz ich rodzin. Działalność ta realizowana jest we współpracy z krajowymi i zagranicznymi jednostkami naukowymi i akademickimi, z wykorzystaniem nowoczesnych form i metod kształcenia. Szkolenia prowadzone są zarówno w formie stacjonarnych kursów szkoleniowych, jak i metodą kształcenia na odległość z wykorzystaniem internetu, czyli tzw. e-learningu. Duże znaczenie dla efektywnej realizacji procesu edukacyjnego ma baza szkoleniowa oraz programy telemedyczne wdrożone przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, które odgrywają kluczową rolę także w aktywności nowo powstałego Światowego Centrum Słuchu. Telemedycyna, łącząc medycynę oraz nowoczesne technologie, pomaga w udzielaniu pacjentom świadczeń na odległość, dzięki czemu eliminuje bariery geograficzne i finansowe wynikające z konieczności dojazdu do wyspecjalizowanych ośrodków. Zwiększa również dostęp pacjentów do doświadczonego i wykwalifikowanego personelu oraz oferuje specjalistom nowoczesne metody nauki. Celem pracy było przedstawienie metod, możliwości i korzyści, jakie niesie ze sobą wykorzystywanie rozwiązań telemedycznych w działalności dydaktycznej Światowego Centrum Słuchu.

Ponadto w sesji tej Herwig Rehatschek z Austrii oraz Emanuel Ovcin z Włoch przedstawili prace na temat zastosowania wirtualnego mikroskopu, czyli fizycznego urządzenia skanującego obraz preparatu, który za pośrednictwem internetu i platform e-learningowych udostępniany jest następnie studentom. Niesie to ze sobą wiele korzyści, m.in. oszczędność czasu, możliwość pracy niezliczonej grupy

osób na jednym preparacie bez obaw o jego zniszczenie. Martine Oudenhoven z Holandii zaprezentowała efekty wykorzystania portali społecznościowych w nauczaniu studentów Leiden University Medical Center. Ostatnia praca w tej sesji, przedstawiona przez Kristinę Jung z Niemiec, dotyczyła prowadzenia terapii na odległość dla osób jękających się.

Podczas sesji „Talking Head” Stefan Tippmann ze Springer Medizin zaprezentował projekt: Continuing Medical Education for the Healthcare Market. Springer Medizin prowadzi kompleksowy portal internetowy wspierający lekarzy w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych. Projekt przeznaczony jest dla specjalistów i firm planujących

wykorzystywać nowe technologie w nauczaniu. Portal w całości wykonany jest w języku niemieckim, kursy są akredytowane przez Ministerstwo Edukacji w Niemczech i są skierowane do odbiorców z tamtejszego rynku. Przedstawiciel firmy Springer Medizin przyznał, iż podobnie jak polski, również niemiecki rynek medyczny o wiele chętniej przyjmuje kursy statyczne niż rozwiązania multimedialne, które tak świetnie sprawdzają się w środowisku korporacyjnym. Lekarze nadal bardziej niż interaktywne kursy multimedialne wolą jednak statyczny tekst w formie elektronicznej (np. w formacie PDF) oraz w formie drukowanej, by tworzyć notatki w tradycyjny sposób. Dlatego aktualnie firma Springer Medizin Germany nie planuje rozszerzenia działalności portalu na rynki zagraniczne.